

O SPRÁVNE CHEMICKO-TECHNOLOGICKÉ NÁZVOSLOVIE

Pojmy *kvapalina*, *kvapalný*, *tekutina*, *tekutý*, sa často používajú ako synonymá, hoci aj tu sú jemné významové rozdiely. Tak je napr. často vhodnejší termín *skvapalniť* ako termín *stekuť*. Podobne je výstižnejší pojem *kvapalné kryštaly*.

Bod *odkvapnutia* (nesprávne: skanutia, skapnutia, skvapnutia) je teplota, pri ktorej rovnomerne zohriate mazadlo svojou vlastnou váhou odkvapne.

Pri rozpúšťaní vzniká *roztok* (nesprávne: rozpustok, príp. miešanina) rozpustenej látky v *rozpúšťadle* (menej vhodne: v rozpustidle). Pri zohrievaní (zahrievaní) sa roztok *odparil*, to značí, že rozpúšťadlo sa *vyparilo* a zvýšil *odparok*. Ak sa niektorá látka ľahko vyparuje, hovoríme, že je *prchavá* (nesprávne: tekavá). Hoci sa pod pojmom tekavosť obyčajne myslí prchavosť pri relatívne vyšších teplotách, nepokladáme za potrebné používať pre ten istý úkaz dva odlišné termíny).

Pre smesi roztokov slabých kyselín a ich solí alebo slabých zásad a ich solí, tzv. „pufry“ (Pufferlösungen, Buffermixturen, solutions tampons), sa navrhlo už niekoľko viac-menej vhodných názvov, ako napr.: regulátory pH, stále tlmivé roztoky, tlmivé nárazníkové roztoky, ústojné roztoky, ústoje a pod. Pretože ide o roztoky so stálou aciditou, navrhuje Komisia používať termín *roztoky ustálené, ustávajúci účinok*. Mýlka s pojmom „ustalovač“, používaným vo fotografickej chémii, nie je pravdepodobná.

*Komisia pre ustálenie slovenského
chemicko-technologického názvoslovia.*

NOVÉ KNIHY A ČASOPISY

IZVESTIJA AKADEMII NAUK SSSR; Otdelenie chimičeskich nauk. Oficiálny bulletin AN SSSR, vychádzajúci 6 razy do roka. 17×26 cm, cena jednotlivého čísla 10 rub. 50 kop.

Zpomedzi 38 vedeckých periodických publikácií, vydávaných Akademiou vied SSSR, uverejňujú sa teoretické i experimentálne práce zo všetkých oblastí chémie predovšetkým v týchto časopisoch:

Uspechi chimii (vychádza 6 razy do roka, predplatné 48 rub.)

Žurnal obščej chimii (12 čísel ročne, 180 rub.)

Žurnal prikladnoj chimii (12 č. ročne, 126 rub.)

Žurnal fizičeskoj chimii (12 č. ročne, 144 rub.)

Žurnal analitičeskoj chimii (6 č. ročne, 36 rub.)

Doklady AN SSSR (36 č. ročne, 360 rub.)

Izvestija AN SSSR, Otd. techničeskich nauk (12 č. ročne, 180 rub.)